

Ніценко Віталій Сергійович, д.е.н., професор, професор кафедри підприємництва та маркетингу, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Данкевич Андрій Євгенович, д-р екон. наук, професор, професор кафедри економіки і права, Національний університет харчових технологій

Немашкало Каріна Ромеовна, к.е.н., професор, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування, Харківського Національного Економічного Університету імені Семена Кузнеця

Nitsenko Vitalii, Doctor of Science in Economics, Professor, Professor of the Department of Entrepreneurship and Marketing Ivano-Frankivsk National Technical Oil and Gas University, <http://orcid.org/0000-0002-2185-0341>

Dankevych Andrii, Doctor of Science in Economics, Professor, Professor of the Department of Economics and Law National University of Food Technologies, <http://orcid.org/0000-0003-1801-7516>

Nemashkalo Karina, Candidate of Science in Economics, Professor, Professor of the Department of Management, Business and Administration, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, <https://orcid.org/0000-0002-8614-750X>

СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ В ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

STIMULATING THE DEVELOPMENT OF CREATIVE INDUSTRIES IN THE POST-WAR PERIOD OF ECONOMIC RECOVERY IN UKRAINE

Ніценко В. С., Данкевич А. Є., Немашкало К. Р. Стимулювання розвитку креативних індустрій в поствоєнний період відновлення економіки України. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2026. Том 11. № 1. С. 124 – 128.

Nitsenko V., Dankevych A., Nemashkalo K. Stimulating the development of creative industries in the post-war period of economic recovery in Ukraine. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2026. Volume 11. № 1, pp. 124 – 128.

У статті проаналізовано потенціал та трансформацію креативних індустрій України в умовах поствоєнного відновлення економіки, їх мультиплікативний ефект, стійкість до воєнних викликів та можливості інтеграції в європейській креативний простір. Обґрунтовано, що креативні індустрії (ІТ, дизайн, аудіовізуальне мистецтво, реклама, ремесла, мода, культурна спадщина) є стратегічним драйвером відновлення завдяки високій доданій вартості, відносно низьким вимогам до капітальних інвестицій та високому економічному мультиплікатору. Досліджено сучасний стан сектору на 2025–2026 роки: внесок у ВВП близько 3,5%, демонстрація стійкості попри недооціненість, підтримка через державні політики («Зроблено в Україні», програма «Власна справа») та міжнародні ініціативи (гранти Британської Ради, програми Creative Europe), а також здатність сприяти інтеграції ветеранів і трансформації економіки в інноваційну. Проаналізовано наслідки повномасштабного вторгнення: масштабне руйнування тисяч об'єктів культурної інфраструктури та спадщини (з особливим акцентом на прифронтові регіони), безповоротні втрати митців і працівників ЗМІ, масовий відтік талантів (особливо в ІТ та кіноіндустрії), секторальні кризи та значний фінансовий дефіцит на відновлення. Визначено ключові виклики: відтік кадрів через недостатній захист інтелектуальної власності, бюрократичні бар'єри та корупційні ризики, обмежене фінансування попри зростання бюджетних видатків на культуру, регуляторні обмеження та ускладнений доступ до міжнародних ринків. Обґрунтовано комплексну систему стимулювання розвитку: податкові стимули (знижені ставки ПДВ, інвестиційні канікули), розширення грантових програм, створення спеціалізованого Фонду розвитку креативних індустрій, мережа регіональних креативних хабів за моделлю EIT Culture & Creativity, пріоритет розвитку цифрової інфраструктури, запуск Агентства просування креативного експорту та повна інтеграція в програми ЄС («Креативна Європа», «Горизонт Європа», Creative Ports) з використанням статусу кандидата в ЄС. Зроблено висновки, що креативні індустрії за умови впровадження державно-приватних партнерств, спеціалізованих фондів, цифрової інфраструктури та глибокої євроінтеграції здатні стати одним із ключових рушіїв сталого поствоєнного відновлення України, посилення експортного потенціалу, збереження культурної спадщини та зміцнення соціальної згуртованості.

Ключові слова: креативні індустрії, поствоєнне відновлення, мультиплікативний ефект, креативні хаби, державно-приватне партнерство, Creative Europe, креативний експорт, цифрова інфраструктура, євроінтеграція.

The article analyzes the potential and transformation of Ukraine's creative industries in the conditions of post-war economic recovery, their multiplier effect, resistance to military challenges and the possibility of integration into the European creative space. It is substantiated that creative industries (IT, design, audiovisual arts, advertising, crafts, fashion, cultural heritage) are a strategic driver of recovery due to high added value, relatively low capital investment requirements and a high economic multiplier. The current state of the sector for 2025–2026 is investigated: contribution to GDP of about 3.5%, demonstration of resilience despite underestimation, support through state policies ("Made in Ukraine", "Own Business" program) and international initiatives (British Council grants, Creative Europe programs), as well as the ability to promote the integration of veterans and the transformation of the economy into an innovative one. The consequences of a full-scale invasion are analyzed: large-scale destruction of thousands of cultural infrastructure and heritage sites (with a special focus on frontline regions), irreversible losses of artists and media workers, mass outflow of talent (especially in the IT and film industries), sectoral crises and significant financial deficits for recovery. Key challenges are identified: outflow of personnel due to insufficient protection of intellectual property, bureaucratic barriers and corruption risks, limited funding despite increasing budget spending on culture, regulatory restrictions and difficult access to international markets. A comprehensive system of development incentives is substantiated: tax incentives (reduced VAT rates, investment holidays), expansion of grant programs, creation of a specialized Creative Industries Development Fund, a network of regional creative hubs based on the EIT Culture & Creativity model, priority for digital infrastructure development, launch of the Creative Export Promotion Agency and full integration into EU programs ("Creative Europe", "Horizon Europe", Creative Ports) using the status of an EU candidate. It is concluded that creative industries, subject to the implementation of public-private partnerships, specialized funds, digital infrastructure and deep European integration, can become one of the key drivers of sustainable post-war recovery of Ukraine, strengthening export potential, preserving cultural heritage and strengthening social cohesion.

Keywords: creative industries, post-war recovery, multiplier effect, creative hubs, public-private partnership, Creative Europe, creative export, digital infrastructure, European integration.

Вступ

Стратегія розвитку культури в Україні на період до 2030 року, схвалена Кабінетом Міністрів України разом з операційним планом на найближчі роки, визначає необхідність системної трансформації культурної політики, модернізації регуляторного середовища та посилення ролі креативних індустрій як драйвера економічного зростання, соціальної згуртованості та національної ідентичності в умовах воєнних викликів і післявоєнного відновлення.

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons CC-BY 4.0

© Ніценко Віталій Сергійович, Данкевич Андрій Євгенович, Немашкало Каріна Ромеовна, 2026

У сучасних умовах розвитку креативних індустрій реформування регуляторної політики стає ключовою передумовою ефективного функціонування сектору. Дерегуляція та гармонізація з європейськими стандартами дозволяють зменшити адміністративне навантаження на суб'єктів креативної економіки, оптимізувати витрати на дотримання вимог, забезпечити прозорість фінансування та торгівлі, а також створити сприятливі умови для інновацій, підприємництва й залучення інвестицій. Світова практика переходу від жорстко централізованого державного управління до гнучких, ринково-орієнтованих систем регулювання обумовлена необхідністю швидкого реагування на зміни глобального попиту, впровадження цифрових технологій, посилення міжнародної конкуренції та глибшу інтеграцію креативних продуктів у світові ланцюги вартості.

Для України, як країни з потужним потенціалом креативної економіки (зокрема ІТ, дизайн, аудіовізуальний сектор, музика та ремесла), гармонізація законодавства зі стандартами ЄС є стратегічним пріоритетом євроінтеграційної політики, адже вона створює передумови для розширення експортних можливостей, підвищення якості та конкурентоспроможності креативних продуктів, залучення іноземних інвестицій у креативні індустрії, а також посилення стійкості сектору до воєнних, економічних та кліматичних ризиків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові розробки з питань розвитку креативних індустрій в Україні демонструють еволюцію – від аналізу сутності креативної економіки та її класифікацій до оцінки її ролі в умовах воєнного часу, поствоєнного відновлення, цифрової трансформації та євроінтеграційних процесів.

С. Плуталов [1] обґрунтовує стимулюючий вплив культурних і креативних індустрій на досягнення Цілей сталого розвитку ООН, акцентуючи на необхідності моделювання динамічних зв'язків між рівнем ЦСР, доданою вартістю, зайнятістю та витратами на культурний сектор, водночас фіксуючи слабку стійкість сектору до глобальних шоків.

Л. Безугла та І. Лазаківич [2] характеризують синергетичний ефект взаємодії креативних індустрій і креативної економіки, що сприяє економічному зростанню, культурному розвитку та інноваціям; особливу увагу приділено викликам воєнного часу та перспективам подолання їх через створення унікального клієнтського досвіду.

І. Свищук [3] аналізує сучасні тренди розвитку креативних індустрій України в глобальному контексті, досліджуючи динаміку експорту та імпорту креативних товарів і послуг, вплив цифровізації, змін у структурі торгівлі та державної політики, пропонує стратегічні напрями посилення конкурентоспроможності через адаптацію до глобальних трендів та стимулювання інвестицій.

Л. Пашук та І. Свищук [4] за допомогою регресійного аналізу доводять позитивний вплив експорту креативних товарів і послуг на валову додану вартість сектору, водночас зазначаючи, що інноваційний клімат потребує часу та інвестицій для повного ефекту; рекомендують податкові пільги, субсидії та розвиток інфраструктури для підтримки експорту та інновацій.

С. Ханін [5] виокремлює засади становлення креативної економіки в Україні з урахуванням європейського досвіду, підкреслюючи необхідність підтримки творчих особистостей, запровадження програм розвитку креативного сектору, мережі креативних майданчиків, підвищення рівня поінформованості населення, активності місцевої влади та захисту авторських прав.

О. Карінцева та співавтори [6] розглядають креативну економіку як драйвер цифрових трансформацій, аналізуючи глобальні тенденції експорту та імпорту креативних товарів, взаємодію з Industry 4.0/5.0, стан креативної економіки в Європі та Україні в період війни; прогнозують заходи успішного відновлення через інновації, персоналізацію та колаборацію.

М. Проскуріна та Ю. Тимченко [7] досліджують стійкість культурних і креативних індустрій до кризових потрясінь (пандемія, війна), підкреслюючи необхідність удосконалення управлінських практик, міждисциплінарної взаємодії (зокрема ІКТ + креатив), розвитку цифрового середовища, проектного підходу та адаптації до змін соціально-економічної парадигми.

А. Данкевич та ін. [8–10] зазначають необхідність дотримання етичних норм і принципів у веденні бізнесу, міжособистісному спілкуванні, державному секторі та креативних індустріях, зокрема при застосуванні цифрових комунікацій. Однак зазначені автори не враховували поствоєнний період подальшого розвитку економіки України, про що буде зроблено акцент у цьому дослідженні.

Нааявні дослідження недостатньо висвітлюють комплексну систему стимулювання креативних індустрій саме в поствоєнний період відновлення економіки України, зокрема вплив фіскальних механізмів (податкові пільги, спеціальні режими на кшталт «Дія.Сіті»), створення спеціалізованих фондів та Фонду розвитку креативних індустрій, мережі регіональних креативних хабів, пріоритету цифрової інфраструктури, запуску Агентства креативного експорту, гарантій експортних кредитів та повної інтеграції в програми ЄС («Креативна Європа», Creative Ports) з використанням статусу кандидата в ЄС для перетворення воєнних втрат на можливості сталого зростання, експортного посилення та збереження культурної спадщини.

Формулювання цілей статті

Метою роботи є дослідження потенціалу та трансформації креативних індустрій України в умовах поствоєнного відновлення економіки та обґрунтування впливу комплексної системи стимулювання, цифрової інфраструктури та євроінтеграційних механізмів на забезпечення стійкості сектору, посилення його експортного потенціалу, збереження культурної спадщини та прискорення інноваційного розвитку національної економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження

Креативні індустрії в українському контексті охоплюють різноманітну екосистему секторів, включаючи інформаційні технології, рекламу, медіа, дизайн, аудіовізуальне мистецтво, ремесла, моду та підприємства культурної спадщини, які генерують економічну цінність за допомогою інтелектуальної власності та культурного контенту. Ці індустрії представляють економічну діяльність з високою доданою вартістю, яка використовує багату культурну спадщину, технологічні можливості та людський капітал України для створення конкурентоспроможних продуктів і послуг як для внутрішнього, так і для міжнародного ринків. До повномасштабного вторгнення Росії в 2022 році креативні індустрії України демонстрували значний економічний потенціал, забезпечуючи приблизно 4% ВВП, а загальні оцінки креативної економіки досягали близько 7% ВВП, генеруючи 132,4 млрд грн доданої вартості до 2020 року. До 2019 року в цьому секторі було зайнято понад 350 000 працівників, причому інформаційні технології домінували забезпечуючи 54% валової доданої вартості креативних індустрій, за ними йшли реклама та маркетинг (17%) і аудіовізуальні мистецтва (17%) [11].

Саме завдяки цьому мультиплікативному ефекту та відносно низьким вимогам до капітальних вкладень креативні індустрії набувають стратегічного значення для післявоєнної відбудови України. Дослідження показують, що програмні заходи в креативному секторі генерували найвищий мультиплікативний ефект серед усіх секторів

української економіки, причому одна гривня інвестицій приносила 3,2 грн загального зростання ВВП. Економічне моделювання показує, що збільшення частки креативної економіки з 7% до 10% ВВП може збільшити загальний національний ВВП на 5,32%, створити додаткову економічну вартість у розмірі 182,1 млрд грн та забезпечити зростання експорту на 95,6 млрд грн. Цей потенціал позиціонує креативні індустрії як важливі рушії сталого економічного відновлення, що є особливо цінним, оскільки капітальні інвестиції в ці сектори дають значно більший економічний ефект, ніж просте збільшення споживання [12].

Станом на початок 2026 року креативні галузі, попри недооціненість, продовжують відігравати помітну роль у відновленні економіки (внесок у ВВП – 3,47%), демонструючи стійкість завдяки політикам на кшталт «Зроблено в Україні» та міжнародній підтримці (гранти Британської Ради). Сектор демонструє стійкість у процесі економічного відновлення завдяки політикам, зокрема «Зроблено в Україні», що сприяють зростанню на 5,3% у листопаді 2025 року. Креативні галузі визнаються за їх високу додану вартість, сприяючи інтеграції ветеранів та трансформації економіки в інноваційну [13].

Поряд із фізичним знищенням інфраструктури війна спричинила гостру кризу людського капіталу, що проявляється в безпрецедентному відтоку кадрів. Війна завдала катастрофічної шкоди інфраструктурі креативних галузей України: на початок 2026 року постраждало понад 4000 культурних об'єктів, зокрема 1630–1640 об'єктів культурної спадщини та 2437–2446 об'єктів культурної інфраструктури, таких як бібліотеки, музеї, театри та заклади художньої освіти. Особливо серйозними руйнування були в прифронтових регіонах: у Харкові пошкоджено 344 об'єкти, у Херсоні – 295–297, в Одесі – 182, а 36 об'єктів культурної спадщини та 498 об'єктів інфраструктури були повністю знищені. Фізичні руйнування поширюються не тільки на будівлі, а й на незамінні культурні артефакти, архіви та творчі простори, які були основою екосистеми культурного виробництва України. Людські втрати були не менш руйнівними: до грудня 2025 року загинули 243–360 митців та 119 працівників ЗМІ, що є непоправною втратою творчого таланту та інституційного знання (див. рис. 1) [14].

Не менш критичною є проблема, пов'язана з відтоком кадрів. Креативні галузі України стикаються з безпрецедентною кризою міграції талантів, а ІТ-сектор, в якому працює приблизно 200 000 фахівців, включаючи дизайнерів ігор, зазнає значного відтоку мізків через слабе законодавство про авторське право, бюрократичні перешкоди та корупцію, що змушує компанії переїжджати за кордон. Особливо вразливим є ІТ-сектор (близько 200 000 фахівців), де відтік посилюється слабким захистом авторських прав і бюрократією, що змушує компанії релокейтувати бізнес. Аналогічні проблеми спостерігаються в кіноіндустрії, попри запровадження культурного фонду на 50 млн євро та 30% кешбеку для міжнародних зйомок у 2026 році [14].

Системні труднощі в креативних секторах відрізняються. Сектор ігор і азартних ігор зазнав зниження доходів з 59,6 млрд грн у 2024 році до 47,6 млрд грн у 2025 році через адміністративний тиск і блокування платежів. Кіноіндустрія показує неоднозначні знаки відновлення, зокрема через скасування проектів. Сектори музики і культурної спадщини страждають від порушень ланцюгів постачання та втрат. Дизайнери мають проблеми з доступом до міжнародних ринків. Уряд шукає баланс між регулюванням і ризиком відтоку талантів через бюрократію та оподаткування [15].

Регуляторні труднощі ускладнюються обмеженнями фінансового характеру. Незважаючи на збільшення державної підтримки, з урахуванням того, що державний бюджет збільшив видатки на культуру на 45% на 2026 рік і виділив 4 млрд грн на Національну програму фінансування української культури, креативні галузі все ще стикаються зі значними фінансовими обмеженнями. Програма Міністерства культури «Власна справа» розподілила понад 50 млн грн грантів між 155 підприємцями, а Український фонд культурної спадщини отримав від міжнародних партнерів понад 3 млн євро на реставраційні проекти. Однак, за оцінками ЮНЕСКО, для повного відновлення культурної спадщини протягом наступних 10 років потрібно 6,32 млрд доларів США, а коротко- та середньострокові потреби з 2024 до 2026 року становлять 1,83 млрд доларів США. Цей значний дефіцит фінансування в поєднанні з порушенням традиційних каналів фінансування та обмеженим доступом до міжнародних ринків капіталу створює суттєві перешкоди для креативних підприємств, які прагнуть відновити та розширити свою діяльність [16].

Для подолання дефіциту Україні необхідна комплексна система підтримки, включаючи податкові стимули: знижені ставки ПДВ для креативних послуг, прискорену амортизацію обладнання, інвестиційні податкові канікули для новостворених підприємств у постраждалих регіонах. Уряд має розширити програму «Власна справа» для створення багаторівневої системи грантів: мікрогранти для митців, середні гранти для креативних підприємств та великі гранти на відновлення інфраструктури. Створення Фонду розвитку креативних індустрій із спеціальним бюджетом мінімум 1% від коштів на реконструкцію забезпечить сталість фінансування, зокрема спрощені процедури подачі заявок та стимули за результатами [17].

Інший ключовий елемент цієї стратегії – створення регіональної інфраструктури. Спираючись на успішну модель Східного регіонального хабу EIT Culture & Creativity в Кошице, Словаччина, Україна повинна створити мережу регіональних креативних хабів у великих містах, включаючи Київ, Львів, Харків та Одесу, з сателітами в менших

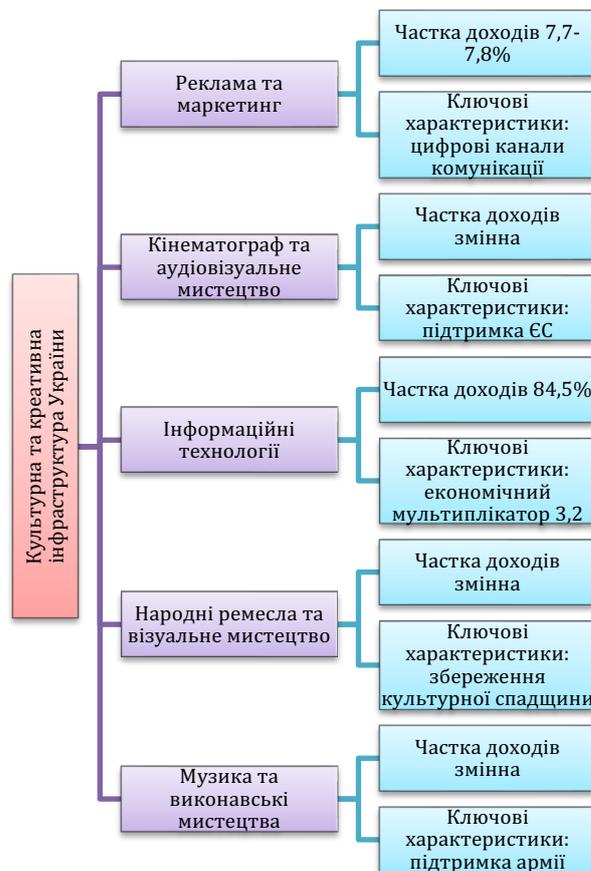

Рис. 1. Вплив війни на культурну та креативну інфраструктуру України. Джерело: сформовано авторами на основі [14].

міських центрах. Ці центри повинні перепрофілювати пошкоджені або недостатньо використовувані постіндустріальні об'єкти та пошкоджені війною будівлі на динамічні креативні простори, обладнані коворкінгами, виробничими студіями, виставковими просторами та цифровими лабораторіями. Мережа центрів повинна бути спроектована так, щоб пов'язувати стартапи, малі та середні підприємства та культурні організації з програмами ЄС і сприяти трансграничним партнерствам, зокрема з сусідніми країнами ЄС. Кожен хаб повинен включати інкубатори та акселератори, спеціально орієнтовані на креативні галузі, що пропонують програми наставництва, підтримку розвитку бізнесу та доступ до міжнародних ринків. Уряд повинен виділити спеціальне фінансування для розвитку інфраструктури хабів, одночасно заохочуючи державно-приватні партнерства для забезпечення сталого функціонування та програмування (див. рис. 2).

Розвиток таких центрів неможливий без адекватної цифрової інфраструктури. Україна повинна надати пріоритет розвитку цифрової інфраструктури для підтримки відновлення та міжнародної конкурентоспроможності креативних галузей, включаючи високошвидкісні широкопasmові мережі, хмарні обчислювальні потужності та цифрові виробничі можливості у всіх креативних хабах. Уряд повинен створити Агентство з просування креативного експорту за зразком успішних міжнародних практик, яке пропонуватиме маркетингові дослідження, підтримку торгових місій, допомогу в міжнародному маркетингу та фінансування експорту для креативних підприємств. Це агентство має розробити цифрові платформи для демонстрації українських креативних продуктів на міжнародному рівні, подібні до моделі віртуальної виставки Baltic Home з проєкту Creative Ports, яка успішно просуvalа регіональних дизайнерів у багатьох країнах. Крім того, впровадження Схеми гарантування експортних кредитів для креативних індустрій зменшить фінансові ризики для банків, що надають кредити креативним експортерам, а налагодження партнерських відносин з міжнародними дистриб'юторами та платформами сприятиме доступу українського креативного контенту на ринок [19].

У контексті європейської інтеграції України необхідно використовувати статус кандидата в члени ЄС для інтеграції з європейськими креативними ринками, беручи участь у програмах «Креативна Європа», «Горизонт Європа» та інших ініціативах. Проєкт Creative Ports показує, як транснаціональні партнерства можуть залучати фінансування та стимулювати експорт креативних секторів. Україні слід впроваджувати моделі державно-приватного партнерства для реалізації проєктів креативної інфраструктури з механізмами розподілу ризиків. Також важливо створити Інвестиційний фонд креативних індустрій для підтримки підприємств та залучення інвестицій у сектор.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Трансформація креативних індустрій стає визначальним чинником відновлення економічного потенціалу України в поствоєнний період. Реформи забезпечують перехід до гнучкої моделі розвитку, заснованої на європейських стандартах, ринкових принципах та адаптивних стратегіях протидії воєнним викликам.

Дерегуляція регуляторного середовища, створення мережі регіональних креативних хабів та інтеграція в програми ЄС («Креативна Європа», «Горизонт Європа», Creative Ports) сприяють залученню інвестицій, підвищенню конкурентоспроможності креативних продуктів та розширенню експортних можливостей. Фінансування ЄС через ініціативи на зразок EIT Culture & Creativity відкриває доступ до ресурсів для модернізації інфраструктури, впровадження цифрових технологій та диверсифікації каналів експорту креативного контенту, що створює стратегічні переваги в умовах економічної нестабільності.

Подальший розвиток креативних індустрій України потребує послідовної імплементації стратегії «Відбудувати краще» в культурній сфері, інвестицій у відновлення креативних просторів та формування інституційного середовища, здатного підтримувати сталість економічного зростання. Успіх реформ залежить від синергії європейської фінансової підтримки, антикорупційних заходів, репатріації талантів та готовності сектору до реалізації експортного потенціалу в умовах глобальної нестабільності, що зміцнить позиції України як важливого учасника європейського креативного ринку.

Література

1. Осадча О.О., Неделько Д.В. Сприяння розвитку креативних індустрій в Україні: аналіз існуючих фіскальних механізмів підтримки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. № 1 (16). С. 124–131. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.16-19>.
2. Свищук І. Сучасні тренди розвитку креативних індустрій в Україні. *Сталій розвиток економіки*. 2025. № 1(52). С. 150–157. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-21>.
3. Безугла Л., Лазаківч І. Креативні індустрії та креативна економіка: досвід України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-30>.
4. Пащук Л., Свищук І. Регресійний аналіз впливу економічних факторів на розвиток креативних індустрій в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024. № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-46>.
5. Ханін С.Г. Становлення креативної економіки в Україні із урахуванням досвіду європейських країн. *Economic Synergy*. 2020. № 3. С. 17–26. DOI: <https://doi.org/10.53920/es-2022-3-2>.
6. Карінцева О.І., Литвиненко С.М., Харченко М.О., Ібрагім Х.Ж., Дейнека А.В., Чорток М.В. Розвиток креативної економіки як провідний напрям цифрових трансформацій: досвід Європи та практика України. *Підприємцтво і торгівля*. 2023. № 37. С. 27–40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-37-03>.

Рис. 2. Типи креативних хабів та моделі їх фінансування. Джерело: сформовано авторами на основі [17; 18]

7. Проскуріна М., Тимченко Ю. Креативні індустрії в період кризових потрясінь. *Наукові перспективи*. 2022. № 8(26). С. 200-213. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-8\(26\)-200-213](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-8(26)-200-213).
8. Данкевич А.Є., Ніценко В.С., Шпак А.Д., Липовий Д.В. Професійна етика економіста та соціальна відповідальність бізнесу в умовах інноваційних змін: корпоратизація, цифровізація, євроінтеграція та креативна економіка. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2025. № 4. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-4-10847>.
9. Данкевич А.Є., Ніценко В.С., Липовий Д.В., Данкевич В.Є. Етика економіста та соціальна відповідальність бізнесу: інституційні засади та сталий розвиток. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2025. № 3. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-3-10779>.
10. Dankevych A., Levchenko Y., Dankevych V., Nitsenko V., Ingram K. Neo-Economic Doctrine of Innovative Economic Transformation: Digital, Creative, and Socio-Ethical Aspects of Business. *Financial and Credit Systems: Prospects for Development*. 2025. № 2(17). P. 180-191. DOI: <https://doi.org/10.26565/2786-4995-2025-2-15>.
11. British Council Ukraine. Creative Economy Development Grants 2025–2026. 2025. URL: <https://www.britishcouncil.org.ua/en/programmes/arts/creative-economy/development-grants-2025-2026>.
12. Moiseienko I. Using the potential of the creative economy to restore Ukraine. *International Journal of Management and Economics*. 2022. Vol. 58(4). P. 381-392. DOI: <https://doi.org/10.2478/ijme-2022-0022>.
13. Програма розвитку ООН в Україні (ПРООН). Туризм і крафтове виробництво як рушії економічного відновлення: представники 13 областей України обговорили потенціал креативної економіки. 2025. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/news/turyzm-i-kraftove-vyrobnytstvo-yak-rushiyi-ekonomichnoho-vidnovlennya-predstavnyky-13-oblastey-ukrainy-obhovoryly-potentsial>.
14. Mykhailenko D. Russia's War Destroyed Over 4,000 Cultural Sites and Facilities Across Ukraine. UNITED24 Media. 2026. URL: <https://united24media.com/latest-news/russias-war-destroyed-over-4000-cultural-sites-and-facilities-across-ukraine-14939>.
15. Interfax-Ukraine. Professional association predicts dramatic decline in I-Gaming industry performance. 2025. URL: <https://en.interfax.com.ua/news/general/1124124.html>.
16. UNESCO. Action plan for culture in Ukraine. 2024. URL: <https://articles.unesco.org/sites/default/files/medias/fichiers/2024/09/UNESCO%20Action%20Plan%20Culture%20for%20Ukraine%20Recovery%202024.pdf>.
17. Turp-Balazs C. From coal mines to creative hubs: Eastern European cities are reinventing urban transformation. *Emerging Europe*. 2025. URL: <https://emerging-europe.com/from-coal-mines-to-creative-hubs-eastern-european-cities-are-reinventing-urban-transformation/>.
18. Shkurdoda A. Eastern European Tech Hubs You Don't Want to Miss in 2024. *Grid Dynamics*. 2023. URL: <https://www.griddynamics.com/blog/it-hubs-in-europe>.
19. Interreg Baltic Sea Region. Creative Ports - Internationalisation of the Cultural and Creative Industries in the Baltic Sea Region. 2021. URL: <https://interreg-baltic.eu/project/creative-ports/>.

References

1. Osadcha, O.O., Nidiel'ko, D.V. (2025). «Promoting the development of creative industries in Ukraine: analysis of existing fiscal support mechanisms». *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*. № 1 (16). pp. 124–131. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.16-19>.
2. Svyshchuk, I. (2025). «Current trends in the development of creative industries in Ukraine». *Stalyi rozvytok ekonomiky*. № 1(52). pp. 150–157. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-21>.
3. Bezuhla, L., Lazakovych, I. (2024). «Creative industries and creative economy: the experience of Ukraine in wartime». *Ekonomika ta suspil'stvo*. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-30>.
4. Paschuk, L., Svyshchuk, I. (20204). «Regression analysis of the influence of economic factors on the development of creative industries in Ukraine». *Ekonomika ta suspil'stvo*. № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-46>.
5. Khanin, S.H. (2020). «The formation of the creative economy in Ukraine taking into account the experience of European countries». *Economic Synergy*. № 3. pp. 17-26. DOI: <https://doi.org/10.53920/es-2022-3-2>.
6. Karintseva, O.I., Lytvynenko, S.M., Kharchenko, M.O., Ibrahim, Kh.Zh., Dejneka, A.V., Chortok, M.V. (2023). «The development of the creative economy as a leading direction of digital transformations: the experience of Europe and the practice of Ukraine». *Pidpriemnytstvo i torhivlia*. № 37. pp. 27-40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-37-03>.
7. Proskurina, M., Tymchenko, Yu. (2022). «Creative industries in a period of crisis shocks». *Naukovi perspektyvy*. № 8(26). pp. 200-213. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-8\(26\)-200-213](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-8(26)-200-213).
8. Dankevych, A.Ye., Nitsenko, V.S., Shpak, A.D., Lypovyy, D.V. (2025). «Professional ethics of an economist and social responsibility of business in the context of innovative changes: corporatization, digitalization, European integration and creative economy». *Mizhnarodnyy naukovyy zhurnal "Internauka". Seriya: "Ekonomichni nauky"*. № 4. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-4-10847>.
9. Dankevych, A.Ye., Nitsenko, V.S., Lypovyy, D.V., Dankevych, V.Ye. (2025). «Ethics of an economist and social responsibility of business: institutional principles and sustainable development». *Mizhnarodnyy naukovyy zhurnal "Internauka". Seriya: "Ekonomichni nauky"*. № 3. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-3-10779>.
10. Dankevych, A., Levchenko, Y., Dankevych, V., Nitsenko, V., Ingram, K. (2025). «Neo-Economic Doctrine of Innovative Economic Transformation: Digital, Creative, and Socio-Ethical Aspects of Business». *Financial and Sredit Systems: Prospects for Development*. № 2(17). pp. 180-191. DOI: <https://doi.org/10.26565/2786-4995-2025-2-15>.
11. British Council Ukraine. Creative Economy Development Grants 2025–2026. (2025). Available at: <https://www.britishcouncil.org.ua/en/programmes/arts/creative-economy/development-grants-2025-2026>.
12. Moiseienko, I. (2022). «Using the potential of the creative economy to restore Ukraine». *International Journal of Management and Economics*. Vol. 58(4). pp. 381-392. DOI: <https://doi.org/10.2478/ijme-2022-0022>.
13. Prohrama rozvytku OON v Ukraini (PROON). Turyzm i kraftove vyrobnytstvo iak rushii ekonomichnoho vidnovlennia: predstavnyky 13 oblastey Ukrainy obhovoryly potentsial kreatyvnoi ekonomiky. [United Nations Development Programme in Ukraine (UNDP). Tourism and craft production as drivers of economic recovery: representatives of 13 regions of Ukraine discussed the potential of the creative economy]. (2025). Available at: <https://www.undp.org/uk/ukraine/news/turyzm-i-kraftove-vyrobnytstvo-yak-rushiyi-ekonomichnoho-vidnovlennya-predstavnyky-13-oblastey-ukrainy-obhovoryly-potentsial>.
14. Mykhailenko, D. (2026). Russia's War Destroyed Over 4,000 Cultural Sites and Facilities Across Ukraine. UNITED24 Media. Available at: <https://united24media.com/latest-news/russias-war-destroyed-over-4000-cultural-sites-and-facilities-across-ukraine-14939>.
15. Interfax-Ukraine. Professional association predicts dramatic decline in I-Gaming industry performance. (2025). Available at: <https://en.interfax.com.ua/news/general/1124124.html>.
16. UNESCO. Action plan for culture in Ukraine. (2024). Available at: <https://articles.unesco.org/sites/default/files/medias/fichiers/2024/09/UNESCO%20Action%20Plan%20Culture%20for%20Ukraine%20Recovery%202024.pdf>.
17. Turp-Balazs, C. (2025). From coal mines to creative hubs: Eastern European cities are reinventing urban transformation. *Emerging Europe*. Available at: <https://emerging-europe.com/from-coal-mines-to-creative-hubs-eastern-european-cities-are-reinventing-urban-transformation/>.
18. Shkurdoda, A. (2023). Eastern European Tech Hubs You Don't Want to Miss in 2024. *Grid Dynamics*. Available at: <https://www.griddynamics.com/blog/it-hubs-in-europe>.
19. Interreg Baltic Sea Region. Creative Ports - Internationalisation of the Cultural and Creative Industries in the Baltic Sea Region. (2021). Available at: <https://interreg-baltic.eu/project/creative-ports/>.

Стаття надійшла до редакції / Received 07.02.2026
Опубліковано / Published 25.02.2026

Прийнята до друку / Accepted 20.02.2026